

"אין חיה כזאת"

ד"ר שחר ברם

החוג לספרות עברית והשוואתית

תיאור הקורס ומטרותיו

הקורס יעסוק ביצוגים של בעלי חיים בספרות הבידיונית המודרנית: כיצד ומדוע משתמשים סופרים בבעלי חיים כדמויות, כדימויים, כמשל ואילו שאלות ספרותיות ואתיות מעורר השימוש בבעלי חיים בספרות. השימוש בבעלי חיים משקף פרספקטיבות משתנות של המצב האנושי ושל תפיסות תרבותיות וחברתיות.

דרישות, חובות, כללים

1. חובת נוכחות בשיעורים על פי התקנון (80%). סטודנט שלא יעמוד בחובת נוכחות לא יקבל ציון בקורס.
2. השיעור מתחיל בעשר ורבע ומסתיים ברבע לשנים עשרה. איחורים לא מוצדקים ייחשבו כחיסור. מאחר ואיחורים כאלה פוגעים במהלך השיעור המרצה לא יאשר את כניסת הסטודנט המאוחר. לשם הבהרה: מי שנכנס אחרי המרצה הרי הוא מאחר. כנ"ל לגבי תום השיעור: אין לצאת לפני תום השיעור ללא אישור המרצה. עזיבת השיעור במהלכו תחשב כחיסור. אין לצאת מהכיתה במהלך השיעור, לשם כך יש הפסקה.
3. פלפונים יהיו סגורים ובתיק במהלך השיעור. סטודנטים שיישחקו בטלפונים שלהם או יענו לשיחות במהלך השיעור יורחקו והדבר ייחשב כחיסור. אין לאכול בכיתה.
4. חובת הקורס: עבודת סיום בת עשרה עמודים, לא כולל ביבליוגרפיה (גופן 12, רווח כפול). על הסטודנטים לבחור סיפור, נובלה או רומן, להגדיר את שאלת העבודה, להשתמש בחומר עזר עיוני בהתאם לנושא. כל סטודנט יקבע פגישה אישית עם המרצה לצורך תיאום נושא העבודה ולאחר מכן כדי להגיש ראשי פרקים. כל עבודה, בחינה או תרגיל הם תמיד עבודה עצמאית. חל איסור לעשות עבודות במשותף. כל העתקה, שימוש במקורות אחרים ללא ציון הדבר וללא אישור, ציטוט מספרים או מאתרי אינטרנט, וכמובן עזרה וקניית עבודות יגרמו להרחקת הסטודנט מהקורס ובהתאם למקרה להפנייה לוועדת המשמעת של האוניברסיטה.

מהלך הקורס

- 5.3.13 שיעור פתיחה
12.3.13 לואיג'י פירנדלו: החתול, החוחית והכוכבים; ; צ'ינצ'י, בתוך: סיפורי מסכות נסרק; ג'ימס סרפל: טליו של אלוהים נסרק
19.3.13 ויליאם פוקנר: הראשונים, בתוך: רד, משה וסיפורים אחרים נסרק
9.4.13 ג'ון מיור: סטיקין נסרק; סופיה מנשה: אלימות כלפי חיות במערב הנוצרי בימי הביניים: המקרה של הכלב נסרק
לקרוא בחופש: פאטרסון, לוי, קפקא, קוטזי
26.3.13 חופשת פסח
2.4.13 חופשת פסח
16.4.13 קוטזי: חיי בעלי חיים א' בתוך: אליזבת קוסטלו נסרק
23.4.13 יום העצמאות
30.4.13 קוטזי: חיי בעלי חיים ב' בתוך: אליזבת קוסטלו נסרק
7.5.13 ורלאם שלמוב: הכלבה תמרה, בתוך: סיפורי קולימה נסרק
פרימו לוי: בוני הגשרים, בתוך: זמן שאול נסרק
14.5.13 אידה פינק: הכלב, ציפורים, בתוך: כל הסיפורים נסרק
21.5.13 חופשת שבועות
28.5.13 בשביס זינגר: קוקוריקו, בתוך: חורבן קרשב נסרק
ברנרד מלמוד: היהודי-הציפור, סוס מדבר נסרק
4.6.13 קלאריס ליספקטור: תרנגולת, התאו, בתוך קשרי משפחה/שעת הכוכב נסרק
11.6.13 ז'ורז' דה סנה: מוקדש בהוקרה לתוכי הירוק נסרק
18.6.13 ויליאם ה. גאס: סדר חרקים; זיוזה קארדוזו פירש: רפובליקת העורבים נסרק

לקריאה בחופשת פסח:

פרנץ קפקא: דין וחשבון לאקדמיה, בתוך: סיפורים ופרקי התבוננות נסרק
הגלגול

- צ'ארלס פאטרסון, כל יום הוא טרבלינקה: יחסנו לבעלי חיים והשוואה, פרדס, 2006 HV4708.P3716
גישה אלקטרונית לקרוא: חלק ראשון, מפלה גמורה עמ' 15-61 נסרק

זאב לוי ונדב לוי, אתיקה רגשות ובעלי חיים: על מעמד המוסרי של בעלי חיים, ספרית פועלים
ואוניברסיטת חיפה, 2002. HV4708.L4 גישה אלקטרונית לקרוא: פרק 1 על יחסה של הפילוסופיה
לבעלי חיים עמ' 21-52; פרק 18 אתיקה ואקולוגיה עמ' 389-415 נסרק

סיפורים ורומנים נוספים

ג'ק לונדון: קול קדומים PZ83.L67K5
ג'ורג' אורוול: חוות החיות PR6029.R8A816 שמורים
ארט שפיגלמן: מאוס DS126.3.S66716 שמורים
המינגווי: הזקן והים **PS3515.E37O516 2005** שמורים
לודוויג אשכנזי: ברוטוס, בתוך בירה ומצבי רוח משתנים PR5029.5B57
אביגדור דגן: שלושה משלים PG5038.D2A55
ברנרד מלמוד: סוס מדבר נסרק
קוטזי: חרפה
דילין מתייה: הקפות ביער
קנת' גרהאם: הרוח ערבי הנחל
ורגיניה וולף: פלאש
פול אוסטר: טימבוקטו
ג'ונתן סוויפט: מסעות גוליבר
מרי דריסק: חזירות
פטר הוג: האשה והקוף
ג'ק לונדון: פנג הלבן
טיבור דרי: ניקי, סיפורה של כלבה, בתוך: אהבה, סיפור ושתי נובלות, תרגמה מהונגרית מרים אלגזי,
ספרית מעריב, 2002.
מיגל טורגה: חיות

ביבליוגרפיה

בני-אדם וחיות אחרות באספקלריה היסטורית GR705.B46 2007
פיטר סינגר, שחרור בעלי החיים, אור עם, 1998 HV4708.S5616
פיטר סינגר, מוסר הלכה למעשה, מאגנס, 2009 **BJ1012.S4916**
ג'ונתן ספרן פוייר, לאכול בעלי חיים, כנרת זמורה ביתן, 2010 **TX392.F5816**

Mary Allen, Animals in American Literature PS169.A54A44
Steve Baker, The Postmodern Animal -- NX456.B32
Marian Louise Scholtmeijer, Animal Victims in Modern Fiction: from Sanctity to Sacrifice
PN3352.A55S36
Philip Armstrong, What Animals Mean in the Fiction of Modernity (ORDER PENDING)
Christine Kenyon-Jones, Kindred Brutes: Animals in Romantic Period Writing
PR468.A56K46
David Perkins, Romanticism and Animal Rights PR468.A56P47
Bruce Thomas Boehrer, Animal Characters: Nonhuman Beings in Early Modern Literature
PR149.A7B64
Frances Bartkowsky, Kissing Cousins: A New Kinship Bestiary GN487.B38
Peter Singer, In Defense of Animals BJ1012.E8865 1994
Cohen, Carl, The animal rights debate HV4711.C63 2001
Margot Norris, Beasts of the Modern Imagination: Darwin, Nietzsche, Kafka, Ernst &
Lawrence, Johns Hopkins University Press, 1985 -- PN56.M25N67
Tremain, Ruthven, The Animals' Who's Who, Scribner, 1982, -- QL791.T715
Pollock and Rainwater(ed), Figuring Animals: Essays on Animal Images in Art, Literature,
Philosophy, and Popular Culture, Palgrave Macmillan, 2004
Aaron Gross (ed), Animal and the Human Imagination, A Companion to Animal Studies,
2012
Tom Regan Andrew Linzey (eds), Other Nations: Animals in Modern Literature, Baylor
University Press, 2010
Lawrence Buell, The Environmental Imagination, Thoreau, Nature Writing, and the
Formation of American Culture, The Belknap Press of Harvard University Press, 1995.
McHugh Animal Stories: Narrating across Species Lines,